

Projekto BET dalyvių susitikimas Italijoje

Jau antri metai Druskininkų „Ryto“ gimnazijos moksleiviai aktyviai dalyvauja tarptautiniame ERASMUS+ KA229 programos projekte „**Let us bring Europe together for heritage**“ („Vienykimės Europos paveldo išsaugojimui“). Pagal programą dalyviai buvo susitikę Rumunijoje, Ispanijoje ir Lietuvoje. Lapkričio 8-14 dienomis mūsų laukė projekto partneriai Avezzano mieste Galileo Galilei mokykloje. Išvykome paruošę visus namų darbus ir puikiai nusiteikę.

„Ryto“ gimnazijai ir Lietuvai Italijoje atstovavo grupė 2-4 klasių mokinių Buraitė Evija, Cololo Evita, Mesnikovič Anesa, Zdanavičiūtė Giedrė, Milevskis Elijus, Salanovičiūtė Augustė ir Subačius Matas. Projekto išvykoje juos lydėjo dailės mokytojas Virginijus Sutkus, istorijos mokytoja Ramunė Sadauskienė ir projekto koordinatore anglų kalbos mokytoja Gitana Stukienė.

Keliavome į centrinės Italijos Abruzzo regione esantį Avezzano miestą. Tad lapkričio 8 dienos ankstų rytą pajudėję iš gimtųjų Druskininkų tik vėl vakarą pasiekėme už 100 kilometrų nuo sostinės esantį Avezzano. Labai džiugiai visus nuteikė gimnazistų laukusios šeimos. Ir nors lijo smarkus lietus, bet mūsų gera nuotaika ir jaukus sutikimas buvo tą vakarą patys svarbiausi.

Kitą rytą skubėjome į Galileo Galilei mokyklą kur mūsų laukė šeimnininkai italai ir projekto dalyviai iš Ispanijos, Lenkijos ir Rumunijos. Susitikimą italai pradėjo renginiu – dalyvius pasveikino mokyklos direktorė, prisistatė partnerių komandos, klausėmės itališkų dainų. Vėliau visi dalyviai buvo suskirstyti į keturias tarptautines komandas, kuriose jiems reikėjo dirbti likusias dienas, buvo pasiskirstyta pirmomis užduotimis. Tada sekė pažintis su mokykla, kuri tikrai skiriasi nuo mūsų gimnazijos. Tai techninį – informacinių technologijų kelią pasirinkusi mokykla. Reikia pastebėti, kad mokykloje lankėmės šeštadienį ir vyko pamokos!

Visiems buvo įdomu – koks čia miestelis? Pakeliui į susitikimą pas miesto merą, spėjome susipažinti su labai įdomią istoriją turinčiu Avezzano. Tai Romos imperijos laikus menanti istorija, bet senajo didingo palikimo jame nerasime, nes 1915 metais šioje vietovėje įvyko pats didžiausias žemės drebėjimas Italijos istorijoje, kurio metu visas Avezzano buvo sugriautas. Liko tik du namai : didikų rūmai ir apgriuvusi pilis. Tada žuvo 30 000 gyventojų. Bet miestą žmonės atstatė. Liūdna, bet didinga istorija.

Po pažintinio pasivaikščiojimo gimnazistai išvyko vakaroti savo laikinuosiuose italų šeimų namuose, o mes, mokytojai, bendravome su kolegomis iš kitų šalių.

Lapkričio 10 dienos ankstų rytą nuo mokyklos pajudėjome pagal projekto programą į D,abruzzo nacionalinį parką. Važiavome įspūdinga lyguma, kurią supo didingi kalnai. Štai dabar vertėtų dar papasakoti – iš kur tarp kalnų atsirado tokia įspūdinga lyguma? Kažkada toje vietoje buvo didžiulis Fucino ežeras. Dar I amžiuje imperatorius Klaudijus sumanė nusausinti ežerą, kad būtų daug dirbamos žemės. Darbus ilgai vykdė 25 000 vergų, bet ežero nepavyko nusausinti. Pilnai šitas projektas buvo įgyvendintas tik 1878 metais ir buvusio ežero vietoje liko derlinga lyguma. Tad pro

autobuso langus grožėjomis derlingais laukais ir prasidėjo vingiuotas kelias į kalnus. Vaizdai buvo ne mažiau įspūdingi, o dažnai ir kvapą gniaužiantys.

Nacionaliniam parke susipažinome su parko istorija, muziejumi ir mini zoologijos sodu. Mokiniais komandose reikėjo atlikti parko darbuotojų paruoštas užduotis – kurti parko lankytojams taisykles, kaip elgtis natūralioje gamtoje. Viena iš antro pagal dydį parko Italijoje misijų yra „Ekosistema yra ne gamtos dalis, bet mūsų gyvenimo būdas“. Po užsiėmimų parke atvykome į Scanno miestelį, kur mus maloniai pasitiko jaukios siauros senojo miesto gatvelės ir laukiantys merijos atstovai. Sužinojome įdomią senąją istoriją, lankėmės vilnos muziejuje ir buvome pakviesti pasilikti ir sudalyvauti ugnies šventėje. Tikrai buvo įspūdinga stebėti ugnies stulpus, uždegtus tamsos apgaubtuose kalnuose. O ši tradicija yra siejama su neseniai praūžusiu Helovynu.

Ketvirtą projekto dieną vėl anksti ryte autobusu per tą gražią Fucino lygumą išvažiavome į Mario Aureli ekologiško žemės ūkio bendrovę. Čia žemės ūkis vystomas gerbiant aplinką, kurioje jis veikia. Projekto dalyviai buvo pakviesti į konferencijų salę, kurioje darbuotojai supažindino su ūkio veikla ir produkcija. Buvom maloniai nustebinti, kai ragavome morkų ir burokų duonelę, įvairias tyres ir sultis. Mokiniai gi pristatė savo namų darbus – papasakojo kokios daržovės yra valgomos kiekvienoje šalyje dažniausiai ir kokius patiekalus gaminame iš jų. Vėliau mišrioje grupėse projekto dalyviai ruošė pristatymus kaip reklamuoti Aureli įmonės ekologišką produkciją ir pagerinti jos pardavimą. Lietuvaičiai gimnazistai buvo aktyviausi visuose komandų pristatymuose.

Tolesnė kelionė buvo į Alba Fucens vietovę, kur apžiūrėjome garsųjį Italijos archeologijos paminklą po atviru dangumi, datuojamą 304 metais prieš Kristų. Ten išlikę puikiai išsilaikę įtvitinimai, piliakalnis su gynybiniu grioviu, šventykla su senosiomis kolonomis ir I amžiaus piešiniais. Ir galima būtų vardinti dar daug daug... Net nepastebėjome kaip atėjo vakaras ir visi, nakties lydimi, grįžome į Avezzano. Baigėsi dar viena labai įdomi ir įtempta projekto diena.

Lapkričio 12 dieną mūsų laukė organizatorių paruoštas siurprizas – kelionė į Romą. Slapta vylėmės ir labai apsidžiaugėm tokia staigmena. Pabūti Italijoje ir nepamatyti Romos...? Ankstų rytą traukiniu išvykome į Italijos sostinę. Juk visi keliai veda į Romą! Apžiūrėjome senąjį forumą, koliziejų, Trevi fontaną, Imperatorių forumą, Ispanų laiptus ir fontaną „Valtelė“, Vatikaną, Panteoną, šv. Angelo tiltą. Visko ir neišvadrinsi, juk ten kiekvienas žingsnis istorija. Pavargę, bet kupini neišdildomų įspūdžių grįžome atgal. Tikriausia ne vienas sau tyliai pažadėjome – aš dar būtinai sugrįšiu amžinąjį miestą.

Lapkričio 13-oji buvo paskutinė projekto veiklos diena. Mokykloje komandos pristatė savo namų darbus – kokį kultūrinį paveldą mes siekiame išsaugoti savo šalyse. Gimnazistų pristatymą apie lietuviškąjį šakotį palydėjo ovacijos, nes sklandų pasakojimą papildė puikus Mato sukurtas filmukas paie šakočio kepimą Jaskonių malūne. Tada iškilminga projekto uždarymo ceremonija, temperamentinga itališka diskoteka ir atsisveikinimas. Dar visų laukė pavakarojimas šeimose ir kitą rytą kelionė namo.

Projekto programa buvo tokia intensyvi, kad tik grįždami galėjome aptarti mokinių gyvenimą šeimose. Visi vienbalsiai kartojo, kad italai labai šilti ir emocingi žmonės. Visose šeimose buvo jaučiamas dėmesys ir pagarba katalikybei. Tikru išsūkiu visiems lietuvičiams buvo soti vėlyva vakarienė. Ir dar – visus stebino tas italų neskubėjimas, bet viskas įvykdavo laiku ir pagal programą. Reikia pripažinti, kad italai moka mėgautis gyvenimu.

Dar vienas projekto partnerių susitikimas baigėsi. Jau nekantriai lauksime vizito į karalių miestą Krokuvoje Lenkijoje, kuris vyks kitų metų kovo mėnesį. Tikime, kad ten ir vėl bus daug džiugių akimirų, jaunatviško juoko ir vertingos bendradarbiavimo patirties.

Ramunė Sadauskienė, istorijos mokytoja metodininkė

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Ši informacija atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokią jame pateikiamos informacijos naudojimą